

Wielkie zmiany w podatkach stały się faktem

ROZLICZENIA Podatnicy obudzili się dziś w nowej rzeczywistości. Od niedzieli **mogą dobrowolnie płacić sprzedawcom w mechanizmie split payment**. A na żądanie fiskusa muszą składać sześć pozostałych struktur JPK

Agnieszka Pokojka, Mariusz Szulc
dgp@infor.pl

W życie weszły też ułatwienia dla firm, które chcą pozyskać ulgi fiskalne przy nowych inwestycjach. Nowości czekają również na Polaków pracujących za granicą, bo obowiązują już konwencja MLI, która docelowo zmieni sposób, w jaki rozliczają się nad Wisłą z dochodów osiągniętych w innych państwach.

Dobrowolny split payment

Najważniejszy może się okazać mechanizm podzielonej płatności (ang. split payment). Obecnie jest on dobrowolny. Oznacza to, że nabywcy towarów i usług mogą sami zdecydować, jak zapłacić kontrahentowi. Jeżeli wybiorą płatność podzieloną, fiskus potraktuje to jako istotną przesłankę należytej staranności. Innymi słowy zapłata w split paymentie może uchronić przed negatywnymi konsekwencjami, gdy podatnik włączy się w handel z oszustami.

Na czym polega nowy mechanizm? Każda płatność za towar lub usługę jest tu dzielona na dwie części. Kwota netto trafia na rachunek rozliczeniowy sprzedawcy, a równowartość podatku zostaje przelana na jego specjalny rachunek VAT (banki otworzą je każdemu płatnikowi). Sprzedawca będzie swobodnie dysponował tylko kwotą netto, dostęp do środków na nowym rachunku zostanie ograniczony. Będzie mógł jednak zapłacić z niego podatek do urzędu skarbowego oraz równowartość daniny wykazanej na fakturach zakupowych otrzymanych od swoich kontrahentów.

Pieniędźmi z rachunku VAT można przy tym obracać między firmami wielokrotnie. Inne, bieżące zobowiązania można uregulować tylko wtedy, jeśli zgodzi się na to naczelnik urzędu skarbowego – sprzedawca musi w tym celu złożyć wniosek o zgodę na prze-

niesienie pieniędzy na tradycyjny rachunek. Naczelnik ma 60 dni na podjęcie decyzji, ale resort finansów zapewnia, że urzędnicy będą wydawać je bez zbędnej zwłoki.

Podatnik będzie też mógł poprosić o zwrot podatku na rachunek VAT w przyspieszonym terminie 25 dni. Urzędnik nie będzie mógł tego terminu wydłużyć.

JPK na żądanie

Kolejna nowość obejmie wszystkich czynnych podatników, którzy prowadzą swoją księgowość za pomocą programów komputerowych (art. 193a ordynacji podatkowej).

JPK nie będą udostępniać podatnicy, którzy nie prowadzą elektronicznych rozliczeń

Będą oni musieli przekazywać informacje w strukturze jednolitego pliku kontrolnego na żądanie organów podatkowych. Dotychczas obowiązek ten dotyczył tylko dużych przedsiębiorców.

Fiskus może poprosić o dane dotyczące: faktur, ksiąg rachunkowych, podatkowej księgi przychodów i rozchodów, ewidencji przychodów, wyciągów bankowych i magazynu. JPK nie będą udostępniać ci podatnicy, którzy nie prowadzą elektronicznych rozliczeń, lecz dysponują tylko ewidencją w formie papierowej, albo w ogóle nie prowadzą ksiąg poza obowiązkową ewidencją VAT.

Obowiązujące prawo dopuszcza prowadzenie ksiąg rachunkowych w formie papierowej, ale już 1 października br. stanie się to właściwie niemożliwe. Wówczas wejdą w życie przepisy zobowiązujące do sporządzania sprawozdań finansowych wyłącznie elektronicznie i podpisywania ich kwalifikowa-

nym podpisem lub profilem zaufanym.

Należy pamiętać, że określenie „elektroniczne rozliczenia” nie oznacza, że wystarczy prowadzić księgi w Excelu, a papierowe faktury np. skanować. Aby wypełnić obowiązki wobec fiskusa, przedsiębiorcy, zwłaszcza ci najmniejsi, mogą wykorzystać darmową aplikację do wprowadzania faktur i generowania JPK_FA na żądanie w formie XML. Została ona udostępniona przez Ministerstwo Finansów i jest dostępna na stronie internetowej resortu (www.jpk.mf.gov.pl).

Jedna strefa ekonomiczna

Od soboty obowiązują też przepisy dotyczące Polskiej Strefy Inwestycji. Wprowadziła je ustawa z 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1162). Nie oznacza to jednak, że z dnia na dzień zniknie 14 dotychczasowych stref ekonomicznych (SSE). Będą one działać do końca 2026 r.

Równolegle obowiązują więc dwie ustawy. Stara o SSE (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1010 ze zm.) działa już wyłącznie w zakresie aktualnych zezwoleń. Z kolei nowa – o wspieraniu inwestycji, umożliwia ubieganie się o preferencje od momentu jej wejścia w życie (tj. od 30 czerwca br.). W tym przypadku o zwolnienie z podatku mają prawo występować firmy, które chcą realizować nowe inwestycje i tworzyć miejsca pracy, niezależnie od obszaru, na którym zamierzają działać. Przedsiębiorcy mogą liczyć także na pomoc ze strony podmiotów zarządzających wydzielonymi obszarami (położonymi w administracyjnych granicach powiatów).

Jednym z warunków skorzystania z preferencji jest wysokość poniesionych nakładów. W regionach, w których bezrobocie jest bardzo niskie, poziom wymaganych kosztów inwestycji dla dużych firm może

6 struktur JPK

Jednolity plik kontrolny w liczbach

NA ŻĄDANIE FISKUSA BĘDĄ PRZESYŁAĆ ŚREDNIE, MAŁE I MIKROFIRMY. CHODZI O: FAKTURY, WYCiąGI BANKOWE, KSIĘGI RACHUNKOWE, EWIDENCJĘ PODATKOWĄ, DANE O STANIE MAGAZYNÓW ORAZ PODATKOWĄ KSIĘGĘ PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

666 STRUKTUR JPK NA ŻĄDANIE POBRANO OD NAJWIĘKSZYCH FIRM OD VII 2016 R. DO KOŃCA 2017 R.

71 STRUKTUR JPK NA ŻĄDANIE POBRANO OD NAJWIĘKSZYCH FIRM W PIERWSZYM KWARTALE 2018 R.

sięgać nawet 100 mln zł. Dla mniejszych przedsiębiorstw wymagania te są znacząco niższe – o 80 proc. w przypadku średnich firm, 95 proc. dla małych i aż 98 proc. dla mikroprzedsiębiorstw.

Zwolnienie z podatku mogą uzyskać tylko te branże, które zostały wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą na obszarach. A z preferencji podatkowych będzie można korzystać tylko przez okres obowiązywania ministerialnej decyzji o wsparciu, czyli od 10 do 15 lat.

Konwencja MLI

Od wczoraj obowiązuje też wielostronna konwencja podatkowa MLI (ang. Multilateral Instrument to Modify Bilateral Tax Treaties), która docelowo zmieni przynajmniej kilkadziesiąt umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez nasz kraj. Sam mechanizm zmian nie jest prosty, bo najpierw Polska musi zgłosić, że chce nowelizować umowę (zgłosiliśmy 78 państw), potem drugie państwo – o ile ratyfikowało MLI – musi

się również zgodzić na sugerowaną zmianę. Na pierwszy ogień poszły już umowy Polski z Austrią i Słowenią, które spełniły te warunki.

Co w dłuższej perspektywie oznacza nowa konwencja? Po pierwsze, osoby pracujące w wielu krajach za granicą (ale nie w Niemczech i nie w USA, bo te umowy się nie zmieniają) będą zawsze składać w Polsce zeznania roczne PIT, nawet jeśli nie zarobiły tu złotówki. Aby nie dopłacać podatku, będą musiały korzystać ze skomplikowanej ulgi abolicyjnej.

W gorszej sytuacji znajdują się emeryci pobierający zagraniczne świadczenie, bo nie będą oni mogli z ulgi skorzystać. MLI uderzy też w podatników korzystających z optymalizacji podatkowych, bo w każdej ze nowelizowanych umów znajdzie się specjalna klauzula przeciw unikaniu opodatkowania (ang. principal purpose test). Pozwoli ona fiskusowi badać cel danej transakcji przed przyznaniem jakiegokolwiek umownej korzyści. Będzie więc mógł ingerować w treść i cel umów między przedsiębiorcami.